

Sami Funke – Kuvia 2010–2026

Kulttuurikeskus Poleeni, Pieksämäki 16.1.–28.2. 2026

Sami Funke tarjoaa näyttelyssään katsauksen aiempaan tuotantoon, mutta pääosassa ovat uudet, ensi kertaa nähtävät teokset. Viime vuosina hän on tutkinut valokuvissaan ajankohtaisia ilmiöitä, arvoja ja ihmisen monimuotoisuutta. Funke aloitti valokuvaamisen silloisessa kotikaupungissaan Pieksämäellä 1980-luvun alussa. Tämä on kuitenkin hänen ensimmäinen yksityisnäyttelynsä Poleenissa.

Näyttelyn kuraattorin Veikko Halmetojan sanoin:

Sami Funke työskentelee vahvan sarjallisesti. Hänen takautuvassa näyttelyssään nähdään teoksia koko uran varrelta. Mukana on hänen ensimmäinen kansainväliseen näyttelyyn päässyt valokuvansa, tärkeitä teossarjoja vuosien varrelta sekä aivan uusia ennennäkemättömiä kuvia. Mukana on harvoja yksittäisiä kuvia, koska Funken työskentely on perustunut pitkäjänteiseen kuvaamiseen ja sarjojen kehittyminen ja kasvaminen on saattanut kestää vuosia. teoskokonaisuudet ovat niin laajoja, että ne eivät myöskään ole kokonaisuudessaan esillä, vaan sarjoista on kuratoitu mukaan teoksia nimenomaan tätä takautuvaa näyttelyä ajatellen. Funke on myös kokeillut erilaisia kuvan tekemisen tapoja ja laajassa näyttelyssä on esillä esimerkiksi hänen piirroksiaan.

Uusin teoskokonaisuus ”Yksi meistä” tutkii ihmisiä, mutta siinä on myös metatase, joka käsittelee henkilökuvan konventioita. Kuvat ovat erilaisia miljööltään ja asennoiltaan. Sarjassa on mukana myös omakuvia, joista yksi on kolmiosainen kokonaisuus, joka käsittelee Funken oman kehon ja kehokokemuksen muutosta. Tekijä asettuu osaksi kokonaisuutta tavalla, joka vaikuttaa väkisin siihen, miten katsomme muita sarjan kuvia. Henkilökuviin liittyy usein kysymys siitä, kenen katse hallitsee kuvaa: taiteilijan, kuvattavan vai katsojan. Kun taiteilija asettuu kuvattavaksi tavalla, jossa hän ei ole vain neutraali ihmisen malli vaan mukana sarjassa nimenomaan intiimisti paljastaen jotain itsestään.

Funken itsensä läsnäolo ei rajoitu vain tähän kuvasarjaan. Hän on mukana myös osassa muita kokonaisuuksia, mutta olennaista on, että koko näyttely alkaa isolla printillä hänen omakuvastaan, joka on osa ”Yksi meistä” -sarjaa.

Hänen oma läsnäolonsa vähentää kokonaisuuden eettisiä jännitteitä. Tuntuu, että yksityisyyden rajat on määritelty siten, että kuvattavat osallistuvat itse intiimiyden rakentamiseen. Kuvien intiimiys on silti katsojan oletus ja juuri tällä oletuksella Funken uudet henkilökuvat leikittelevät taitavasti. Funke luo läheisyyden tuntua valon, rajauksen, katseen suunnan ja fyysisen välimatkan avulla. Läheisyys on ele, poseeraus tai rooli.

Yksi meistä -sarja rakentaa kuvitellun yhteisön. Sen voi nähdä tässä ajassa myös tekona, joka vastustaa vieraantumista, eriytymistä ja polarisaatiota. Katsoja joutuu pohtimaan, synnyttävätkö kuvat hänessä epämurkuvuutta, empatiaa tai uteliaisuutta. On määriteltävä omat rajat sekä ja oma käsitys läheisyydestä.